

1 Біном Ньютона і ММІ.

Біном Ньютона: $(a + b)^n = \sum_{k=0}^n C_n^k a^k b^{n-k}$

1) $\left(\sqrt[3]{x^2} \pm \frac{2}{\sqrt[5]{x}}\right)^5$;

2) Знайти в розкладі коефіцієнт біля елемента без x $\left(2x - \frac{3}{x^2}\right)^{16}$.

Метод Математичної індукції:

0) Формула Бінома за допомогою ММІ

1) За допомогою ммі довести наступну тотожність: $1^2 + 2^2 + \dots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$, $n \in \mathbb{N}$. 2) За допомогою ммі довести наступну тотожність: $1^3 + 2^3 + \dots + n^3 = (1 + 2 + \dots + n)^2$, $n \in \mathbb{N}$.

3) довести нерівність $(1 + x)^n \geq 1 + nx$, якщо $x > -1$ при $n > 1$. Рівність справедлива тільки при $x = 0$.

4) Довести нерівність $1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{3}} \dots + \frac{1}{\sqrt{n}} > \sqrt{n}$, $n \geq 2$

5*) $n^{n+1} > (n + 1)^n$, $n \geq 3$.

Д.З. з Демидович №1,4,6,10,в,г. Обчислити $99^5 = (100 - 1)^5$.

2 Комплексні числа.1

1) Алгебраїчна форма комплексного числа:

а) Знайти $z_1 \pm z_2$, $z_1 z_2$, $\frac{z_1}{z_2}$ якщо $z_1 = -2 + 3i$, $z_2 = 7 - 8i$.

б) Обчислити $Re z$, $Im z$ для числа $z = \frac{2-3i}{1+4i^{21}} + i^6 - \frac{1}{i^{33}}$.

2) Зобразити на комплексній площині множину точок, які задовольняють умову $|z - 2 + 3i| < 5$, $Re z^2 > 1$.

3) Тригонометрична і показникова форми. Записати числа в тригонометричній та показниковій формах.

а) $3i$; б) -5 ; в) $-2 + 2i$; г) $8 - 6i$; е*) $\sin \frac{3\pi}{4} - i \cos \frac{3\pi}{4}$.

4) Обчислити а) $(1 - i)^{100}$; б) $\left(\frac{1}{\sqrt{3}} + i\right)^{13}$; в) $\frac{(-2+2i)^{24}}{(3-i\sqrt{3})^{60}}$.

5) Знайти всі значення коренів:

а) $\sqrt[4]{-16}$; б) $\sqrt[3]{-1 + i}$, в) $\sqrt[5]{i}$.

6) Понизити степінь $\sin^5 \varphi$.

7) Записати через $\cos \varphi$, $\sin \varphi$ $\cos 5\varphi$.

Комплексні числа.2

1) Алгебраїчна форма комплексного числа:

а) Знайти $z_1 \pm z_2$, $z_1 z_2$, $\frac{z_1}{z_2}$ якщо $z_1 = -4 - 3i$, $z_2 = 6 - 8i$.

б) Обчислити $Re z$, $Im z$ для числа $z = \frac{-3+2i}{1-4i^{211}} + i^9 - \frac{1}{i^{31}}$.

2) Зобразити на комплексній площині множину точок, які задовольняють умову $|z + 1 + 3i| < 5$, $Im z^2 > 1$.

3) Тригонометрична і показникова форми. Записати числа в тригонометричній та показниковій формах.

а) $-2i$; б) 3 ; в) $-2 - 2i$; г) $-5 - 6i$; е*) $\sin \frac{3\pi}{4} - i \cos \frac{3\pi}{4}$.

4) Обчислити а) $(1 + i)^{100}$; б) $(\sqrt{3} + 3i)^{13}$; в) $\frac{(-2-2i)^{24}}{(3-i\sqrt{3})^{120}}$.

5) Знайти всі значення коренів:

а) $\sqrt[4]{81}$; б) $\sqrt[3]{-1 - i}$, в) $\sqrt[5]{-3i}$.

6) Понизити степінь $\sin^6 \varphi$.

7) Записати через $\cos \varphi$, $\sin \varphi$ $\cos 6\varphi$.

Д.З. 1) Алгебраїчна форма комплексного числа:

а) Обчислити $Re z$, $Im z$ для числа $z = \frac{1-i^{23}}{-1+2i^{31}} + i^{216} - \frac{1+3i}{i^{27}}$.

2) Зобразити на комплексній площині множину точок, які задовольняють умову $|z - 1 - i| < 2$, $Re \frac{1}{z}$.

3) Тригонометрична і показникова форми. Записати числа в тригонометричній та показниковій формах.

а) $-7i$; б) 10 ; в) $-3 + 2i$; г) $1 - \sqrt{3}i$; е*) $2 \cos \frac{7\pi}{4} - \frac{2}{i} \sin \frac{\pi}{4}$.

4) Обчислити а) $(-1 - i)^{26}$; б) $\left(-\frac{1}{\sqrt{3}} + i\right)^{13}$; в) $\frac{(-3+2i)^{24}}{(5-6i\sqrt{3})^{60}}$.

5) Знайти всі значення коренів:

а) $\sqrt[4]{16}$; б) $\sqrt[3]{-1 + \sqrt{3}i}$, в) $\sqrt[5]{-2i}$.

- d) Розв'язати рівняння $z^4 + z^2 + 1 = 0$.
 6) Понизити степінь $\cos^6 \varphi$.
 7) Записати через $\cos \varphi$, $\sin \varphi$ $\sin 7\varphi$.

Границі числових послідовностей. Число e . Підпослідовності. 1

Обчислити границі $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n$ для наступних числових послідовностей.

- 1) $a_n = \frac{5n^3 - 3n^2}{n^3 + 1}$;
- 2) $a_n = \frac{5n - 3n^2}{n^3 + 1}$;
- 3) $a_n = \frac{5n^3 - 3n^2}{n^2 + 1}$;
- 4) $a_n = 1 + \frac{1}{2 \cdot 3} + \frac{1}{3 \cdot 4} + \dots + \frac{1}{n(n+1)}$;
- 5) $a_n = \sqrt{9n^2 + 2n + 1} - 3n$;
- 6) $a_n = \sqrt[3]{n} \left(\sqrt{n^2 + 4} - \sqrt{n(n-2)} \right)$;
- 7) $a_n = \frac{\sqrt[3]{n^2} \sin 3n!}{n+1}$;
- 8) $a_n = \frac{(-2)^n + 3^n}{(-2)^{n+1} + 3^{n+1}}$;
- 9) $a_n = \frac{1+a+a^2+\dots+a^n}{1+b+b^2+\dots+b^n}$; $|a| < 1$, $|b| < 1$;
- 10) $a_n = \frac{a^n}{1+a^n}$, $a \geq 0$;
- 11) $a_n = \frac{2^n + n^{100} + \sqrt{n}}{\sqrt[5]{n} + 5^n + 1}$;
- 12) $a_n = \sqrt[n]{n^3 + 3n} - 1$;
- 13) $a_n = a + \frac{a_1}{10} + \frac{a_2}{10^2} + \frac{a_n}{10^n}$, де $0 \leq a_n \leq 9$ – цілі числа.
- 14) $a_n = \frac{2^n}{n!}$;
- 15) $a_n = \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n$.
- 16) $a_n = \frac{(-1)^n}{n} + \frac{(-1)^{n+1}}{2}$;
- 17) $a_n = \frac{n-1}{n+1} \cos \frac{2\pi n}{3} + (-1)^n$.

Д.З. 1) №58; 47; 57; 79; 81.

- 2) $a_n = 1 + \frac{1}{2 \cdot 5} + \frac{1}{5 \cdot 8} + \dots + \frac{1}{(3n-1)(3n+2)}$;
 - 3) $a_n = \sqrt{n(n+3)} - \sqrt{n^2 - 3n + 2}$;
 - 4) $a_n = n\sqrt{n} (n - \sqrt[3]{n^3 - 2})$;
 - 5) $a_n = \frac{a^n + 3b^n}{5a^n + 3b^n}$, $a > 0$, $b > 0$;
 - 6) $a_n = \sqrt{\sqrt[n]{n} + \sin n + \arctg n}$;
 - 7) $a_n = \frac{n^3 + 2^n + \cos n}{2^{n+1} + \sin n!}$.
- №107, 108, 112

3 Техніка обчислення границь функцій. Чудові границі.

Обчислити границі

- 1) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 - 9}{x^2 - x - 6}$;
 - 2) $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{x^2 - 9}{x^2 - x - 6}$;
 - 3) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 - 9}{x^2 - x - 6}$;
 - 4) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^3 - 3x + 2}{x^4 - 4x + 3}$;
 - 5) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^{216} - 1}{x^{375} - 1}$;
 - 6) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(x+1)^{43} - 43x - 1}{x^{43} + 3x^2}$;
 - 7) $\lim_{x \rightarrow -8} \frac{\sqrt{1-x-3}}{2 + \sqrt[3]{x}}$;
 - 8) $\lim_{x \rightarrow 7} \frac{\sqrt{2+x-3}}{-2 + \sqrt[4]{x+9}}$;
 - 9) $\lim_{x \rightarrow \infty} \sqrt[3]{x^3 + x^2 + 1} - \sqrt[3]{x^3 - x^2 + 1}$;
- Чудові границі: 10) а) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 3x}{2x}$;

- b) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sin 3x}{2x}$;
 c) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin 3x}{\operatorname{tg} 22x}$;
 d) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos 3x}{2x}$;
 e) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos 3x - 1}{\sin^2 2x}$;
 f) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos 3x - \cos 5x}{2\sin^2 x - \sin^2 3x}$;
 g) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} 3x - \sin 3x}{\sin^3 2x}$;
 11) a) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{2x+2}{2x-1}\right)^{x^2}$;
 b) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{2x+2}{2x-1}\right)^{3x-1}$;
 c) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^3-1}{x^3+1}\right)^{\frac{x^5+3x^2+1}{2x^2-1}}$;
 d) $\lim_{x \rightarrow 0} (1+x^2)^{\operatorname{ctg} 3x}$;
 12) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{5^x - 1}{5x}$;
 13) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1-2x^2} - \cos x}{e^{2x} - 1 - \sin 2x}$;
 14) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+\operatorname{tg} 3x} - \sqrt{1+\sin 3x}}{\sin^3 2x}$;
 15) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+x \sin x} - 1}{e^{x^2} - 1}$;

Д.З.

411, 421, 413, 437, 443, 463
 474, 477, 480, 482, 499
 512, 514, 519б), 523, 501, 502, 542, 547, 572

4 0-символіка. Неперервність.

1. Нехай $x \rightarrow 0$. Виділити головний член вигляду Cx^n визначити коефіцієнт C і порядок малості n по відношенню до змінної x функції $f(x) = \operatorname{tg} x - \sin x$.

2. Нехай $x \rightarrow \infty$. Виділити головний член вигляду Cx^n визначити коефіцієнт C і порядок росту n по відношенню до змінної x функції $f(x) = \frac{2x^5}{x^3 - 3x^2 + 1}$.

3. Нехай $x \rightarrow 1$. Виділити головний член вигляду $C\left(\frac{1}{x-1}\right)^n$ визначити коефіцієнт C і порядок росту n по відношення до змінної x функції $f(x) = \sqrt{\frac{1+x}{1-x}}$.

4*. Ребро куба $a \in [2; 3]$. З якою абсолютною похибкою потрібно виміряти ребро, щоб об'єм куба можна було обчислити з абсолютною похибкою не більшою $0,1^3$.

5. Дослідити точки розриву наступних функцій, зобразити схематично графік функції:

a) $f(x) = \frac{\sin x}{|x|}$, $x \neq 0$, $f(0) = 0$;

b) $f(x) = \frac{\sin x}{|x|}$, $x \neq 0$, $f(0) = 1$

c) $f(x) = \operatorname{sign} x$;

d) $f(x) = [x]$;

5. Дослідити точки розриву наступних функцій

a) $f(x) = \frac{\frac{1}{x} - \frac{1}{x+1}}{\frac{x-1}{x-1} - \frac{1}{x}}$;

b) $f(x) = \frac{1}{1 - e^{\frac{x}{x-1}}}$.

Д.З.

653б, 655г), 657г) 656а)
 680, 686, 688, 696, 702, 717

5 Похідна, диференціал явно заданої функції.

1) Обчислити y' і dy

a) $y = x^4 - (2x + 5)^8 + \frac{1}{5x^4 - 1 + \sqrt[6]{(3x^5 - 4x^2 + 8)^7}}$;

b) $y = \frac{\sqrt{x-1}}{x^2+1}$;

c) $y = \sqrt{x + \sqrt{x + \sqrt{x}}}$;

2) a) $y = 2^{3x-1}$;

- b) $y = (x^3 - 3x^7)e^{2\sqrt{x}-1}$;
 3) a) $y = \sin(3x^4\sqrt{2x-1})$;
 b) $y = \sin(\cos x)\cos(\sin x)$;
 c) $y = 2^{\cos^2 3x}$;
 d) $y = \operatorname{tg}(4e^{3x-1})$;
 e) $y = \frac{\sin 2x}{\operatorname{tg} 8x}$;
 4) a) $y = \arcsin(\cos 2x)$;
 b) $y = \operatorname{arctg}(\sqrt{2x-1})\operatorname{arccos}(\sqrt{2x})$
 c) $y = \ln(\sin^2 3x - \cos^3 2x)$;
 d) $y = \ln \frac{1-x}{1+x}$;
 5) a) $y = \operatorname{ch} x, y = \operatorname{sh} x, \operatorname{th} x$.
 б) a) $y = (\sin 2x)^{\cos 3x}$;
 b) $y = x^x$;
 c) $y = x^{\ln x}$;
 d) $y = x^{2^x} + 2^{x^x} + x^{x^2}$.

Формула малих приростів.

$$y(x_0 + \Delta x) \approx y(x_0) + y'(x_0)\Delta x$$

7. Обчислити наближено наступні значення

a) $\cos 61, \sqrt[3]{1,02}$.

b) З якою похибкою треба обчислити радіус R , щоб його об'єм можна було обчислити з точністю до 0,01.

Д.З. В наступних задачах написати і диференціал функції

- 848,859,861,866, 875, 877,884,888, 897, 911,922,925,932,944,965.2, 968, 969, 966, 979.
 1106,1103,1100.

6 Похідна вищих порядків.

Похідні старших порядків

$$y^{(n)}(x) = (y^{n-1}(x))'.$$

$$d^{(n)}y(x) = d(d^{n-1}y(x)) = y^{(n)}(x)dx^n$$

, якщо x незалежна змінна.

$$(e^x)^{(n)} = e^x;$$

$$(x^\alpha)^{(n)} = \alpha(\alpha-1)(\alpha-2)\dots(\alpha-n+1)x^{\alpha-n};$$

$$(\ln x)^{(n)} = (n-1)!(-1)^{n-1}x^{-n};$$

$$(\sin x)^{(n)} = \sin(x + n\frac{\pi}{2});$$

$$(\cos x)^{(n)} = \cos(x + n\frac{\pi}{2});$$

$$\text{Формула Лейбніца } (f * g)^{(n)} = \sum_{k=0}^n \frac{n!}{k!(n-k)!} f^{(k)}(x)g^{(n-k)}(x).$$

Похідні параметрично заданих функцій.

Нехай задано функцію $y = y(t), x = x(t)$.

$$y'(x) = \frac{dy}{dx} = \frac{dy/dt}{dx/dt}.$$

$$y''(x) = \frac{1}{dx} \left(\frac{dy}{dx} \right) = \frac{\frac{1}{dt} \left(\frac{dy}{dx} \right)}{dx/dt}.$$

1. Обчислити похідні 1-3 порядків для функції $y = \sin(3x^2 + e^{3x})$.
2. Обчислити похідні і диференціали 1-3 порядків для функції $y = xe^{3x}$.
3. Обчислити похідні 1-3 порядків для функції $y = 3\cos t, x = 3\sin t$.
4. Обчислити похідні 1-3 порядків для функції $y = 3 + e^t, x = 3 - t^2$.

5. Обчислити похідні 1,2 порядків для функції заданої неявно $y^2x + 2\ln\frac{x}{y} = x^4$.
 6. Для $y = \sqrt{2x - 1}$ обчислити $y^{(10)}$.
 - 7) Для $y = \ln(1 - 3x)$ знайти $y^{(60)}$.
 - 8) Для $y = \cos(1 - 8x)$ знайти $y^{(34)}$.
 - 9) Для $y = x^2 \sin^2(3x - 1)$ виписати $y^{(68)}$.
 - 10) Для $y = xe^{1-2x}$ знайти $y^{(47)}$.
- Д.З. 1125,1132, 1140, 1143, 1148, 1163, 1169,1173,1204,1196.

7 Многочлен Тейлора. Теорема Лапіталля.

Многочлен Тейлора для функції розкладеної в околі т. $x = a$:

$$f(x) = f(a) + f'(a)(x - a) + \frac{f''(a)}{2!}(x - a)^2 + \dots + \frac{f^{(n)}(a)}{n!}(x - a)^n + r_n.$$

Многочлени Маклорена для елементарних функцій:

- (1) $e^x = 1 + x + \frac{x^2}{2!} + \dots + \frac{x^n}{n!} + r_n.$
- (2) $\sin x = x - \frac{x^3}{3!} + \dots + \frac{(-1)^n x^{2n+1}}{(2n+1)!} + r_{2n+2}.$
- (3) $\cos x = 1 - \frac{x^2}{2!} + \dots + \frac{(-1)^n x^{2n}}{(2n)!} + r_{2n+1}.$
- (4) $\ln(x + 1) = x - \frac{x^2}{2} + \dots + \frac{(-1)^{n-1} x^n}{n} + r_n.$
- (5) $(x + 1)^a = 1 + ax + a(a - 1)\frac{x^2}{2!} + \dots + a(a - 1)(a - 2)\dots(a - n + 1)\frac{x^n}{n!} + r_n.$

1. Виписати многочлен Тейлора до члена з x^5 для $y = e^{2x-x^2}$.
2. Виписати многочлен Тейлора до члена з x^5 для $y = \operatorname{tg}x$.
3. Виписати многочлен Тейлора до члена з x^3 для $y = \sin(\sin x)$.
4. Виписати многочлен Тейлора до члена з x^6 для $y = x \ln(1 - x - x^2)$.
5. Обчислити наступні границі

- a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos x - e^{-\frac{x^2}{2}}}{x^4};$
- b) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1-2x} - \sqrt{1-3x} - \sin x^2}{\ln(1-3x^3)};$
- c) $\lim_{x \rightarrow +\infty} (\sqrt[6]{x^6 x^5} - \sqrt[6]{x^6 - x^5}).$
6. Обчислити границі: $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \sin x}{x + \sin x};$

- a) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg}x - x}{x - \sin x};$
- b) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg}x - \sin x}{x^3};$
- c) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(\cos ax)}{\ln(\cos bx)};$
- d) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(\sin ax)}{\ln(\sin bx)};$
- e) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^{100}}{e^{100x}};$
- g) $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln x}{\sqrt{x}};$
- e) $\lim_{x \rightarrow 0} (\operatorname{ctg}x - \frac{1}{x});$
- f) $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{4}} (\operatorname{tg}x)^{\operatorname{tg}2x};$
- j) $\lim_{x \rightarrow 0} x^x;$
- h) $\lim_{x \rightarrow 0} (\ln \frac{1}{x})^x;$

Д.З. 1382, 1384, 1397a), 1399,1400,1406б, 1325,1339,1340,1349,1354,1361,1362

8 Графіки.

Побудова графіка:

- 1) Область визначення ($x \in ?$). Якщо можливо написати щось про значення y .
- 2) Нулі функції. ($x = 0, y = ?$ та $x = ?, y = 0$).
- 3) Парність функції ($f(-x) = f(x)$ або $f(-x) = -f(x)$ або інакше).
- 4) Перша похідна. Области зростання, спадання, екстремуми.
- 5) Друга похідна. Вогнутість функції, точки перегину.

б) Асимптоти. Розглядаємо в точках розриву границі справа та зліва – вертикальні асимптоти. На $\pm\infty$ розглядаємо поведінку функції – горизонтальні асимптоти. Похилі асимптоти $y = kx + b, k = \lim_{\pm\infty} \frac{f(x)}{x}, b = \lim_{\pm\infty} f(x) - kx$.

Побудувати графіки функцій

1. $y = \arctg x + x$.
2. $y = x^3 - x^2 - 2x$.
3. $y = \frac{\sin x}{x}$.
4. $y = \frac{x^3}{2(x+1)^2}$.

Д.З.
1473, 1512, 1479.

9 Інтегральне числення. Табличні, частинами.

Табличка первісних.

ПЕРВІСНІ

$f(x)$	$\int f(x)dx$	$f(ax + b)$	$\int f(x)dx$
const	constx+c	const	constx+c
$\frac{1}{x}$	$\ln x + c$	$\frac{1}{ax+b}$	$\frac{1}{a}\ln ax + b + c$
x^n	$\frac{x^{n+1}}{n+1} + c$	$(ax + b)^n$	$\frac{1}{a}\frac{(ax+b)^{n+1}}{n+1} + c$
e^x	$e^x + c$	$e^{(ax+b)}$	$\frac{1}{a}e^{(ax+b)} + c$
a^x	$a^x \log_a e + c$	$a^{(Ax + B)}$	$\frac{1}{A}a^{(Ax + B)} \log_a e + c$
$\sin x$	$-\cos x + c$	$\sin(ax + b)$	$-\frac{1}{a}\cos(ax + b) + c$
$\cos x$	$\sin x + c$	$\cos(ax + b)$	$\frac{1}{a}\sin(ax + b) + c$
$\frac{1}{\cos^2 x}$	$\tg x + c$	$\frac{1}{\cos^2(ax+b)}$	$\frac{1}{a}\tg(ax + b) + c$
$-\frac{1}{\sin^2 x}$	$ctg x + c$	$-\frac{1}{\sin^2(ax+b)}$	$\frac{1}{a}ctg(ax + b) + c$
$\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$	$\arcsin x + c$	$\frac{1}{\sqrt{1-(ax+b)^2}}$	$\frac{1}{a}\arcsin(ax + b) + c$
$\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$	$-\arccos x + c$	$\frac{1}{\sqrt{1-(ax+b)^2}}$	$-\frac{1}{a}\arccos(ax + b) + c$
$\frac{1}{1+x^2}$	$\arctg x + c$	$\frac{1}{1+(ax+b)^2}$	$\frac{1}{a}\arctg(ax + b) + c$
$\sh x$	$ch x + c$	$\sh(ax + b)$	$\frac{1}{a}ch(ax + b) + c$
$chs x$	$sh x + c$	$chs(ax + b)$	$\frac{1}{a}sh(ax + b) + c$
$\frac{1}{ch^2 x}$	$\tgh x + c$	$\frac{1}{ch^2(ax+b)}$	$\frac{1}{a}\tgh(ax + b) + c$
$-\frac{1}{sh^2 x}$	$ctgh x + c$	$-\frac{1}{sh^2(ax+b)}$	$\frac{1}{a}ctgh(ax + b) + c$

Правила інтегрування функцій:

$$(1) \int (f(x) \pm g(x))dx = \int f(x)dx \pm \int g(x)dx;$$

$$(2) \int (cf(x))dx = c \int f dx;$$

$$(3) d \int f(x)dx = f(x); dx$$

(4) Якщо для функції $f(x)$ первісна $F(x)$, тоді

$$\int f(ax + b)dx = \frac{F(ax + b)}{a} + C.$$

9.1 Визначений інтеграл. Формула Ньютона- Лейбніца.

Нехай $F(x)$ – первісна інтегрованої на $[a; b]$ функції $f(x)$, тоді

$$\int_a^b f(x)dx = F(b) - F(a).$$

- Обчислити інтеграли 1. а) $\int 2dx$ б) $\int_{-4}^8 2dx$
 в) $\int (2x + 5)^3 dx$ д) $\int_{-1}^2 (3 - 2x)^{\frac{2}{3}} dx$
 е) $\int \frac{\sqrt{x-2} \sqrt[3]{x^2+1}}{\sqrt{x^3}} dx$;
 ф) $\int \left(\sqrt[3]{(2x-1)^5} - \sqrt[5]{(3-2x)^5} \right) dx$;
 г) $\int_0^1 \left(\frac{2}{(2x-1)^5} - \frac{3}{\sqrt[4]{(3-2x)^3}} \right) dx$;
 е) $\int \left(\frac{2-3\sqrt{x}}{x} \right)^3 dx$;
 2. а) $\int \frac{3dx}{2x-1}$; б) $\int_{-1}^1 \frac{3dx}{3-2x}$; в) $\int_{-1}^5 \frac{3dx}{3-2x}$;
 3. а) $\int_{-1}^1 \frac{e^{1-2x} - e^{3x+2}}{e^{5x}} dx$; $\int 3^{5x-6} dx$;
 4. а) $\int (\sqrt{3}\cos(2x-6) - \sin(4-3x)) dx$; б) $\int_{\frac{\pi}{3}}^{\pi} \cos^2(2-3x)$; в) $\int \frac{3dx}{\sin^2(4x-3)}$;
 5.
 а) $\int \frac{5dx}{x^2+4}$; $\int \frac{3dx}{4x^2+9}$;
 а) $\int \frac{5dx}{\sqrt{4-x^2}}$; $\int \frac{3dx}{\sqrt{9-2x^2}}$.

внесення під диференціал

$f(x)dx$	$df(x)$	$t = \text{заміна}$
cdx	$d(cx + A)$	$t = cx + A$
$x dx$	$\frac{1}{2} dx^2$	$t = x^2$
$x^n dx$	$\frac{dx^{n+1}}{n+1}$	$t = x^{n+1}$
$\frac{dx}{x}$	$d \ln x$	$t = \ln x$
$e^x dx$	de^x	$t = e^x$
$a^x dx$	$\frac{1}{\ln a} da^x$	$t = a^x$
$\sin x dx$	$-d \cos x$	$t = \cos x$
$\cos x dx$	$d \sin x$	$t = \sin x$
$\frac{dx}{\cos^2 x}$	$dtgx$	$t = tgx$
$\frac{dx}{\sin^2 x}$	$-dctgx$	$t = ctgx$
$\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$	$d \arcsin x$	$t = \arcsin x$
$-\frac{1}{1+x^2}$	$d \arctg x$	$t = \arctg x$

- 1) а) $\int x \sin x dx$; б) $\int \frac{x^3 dx}{\sqrt{5-3x^4}}$; в) $\int \frac{x dx}{3x^2+1}$; д) $\int_{-1}^1 x^2 e^{x^3} dx$.
 2) а) $\int \frac{dx}{x \ln x}$; $\int \frac{dx}{x \cos^2(3 \ln x - 5)}$; б) $\int \frac{e^x dx}{e^2 x + 1}$;
 в) $\int tg 3x dx$; д) $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin x \cos^3 x dx$; е) $\int \sin 5x \cos^3 5x dx$; з) $\int \sin^3 4x dx$; г) $\int \frac{dx}{\sin x}$; д) $\int \frac{dx}{\cos^2 x + 5 \sin^2 x}$.

9.2 Інтегрування частинами.

$$\int u dv = uv - \int v du$$

- 1) $\int \ln x dx$; 2) $\int x \ln^2 x dx$; 3) $\int \arcsin 2x dx$; 3) $\int_{-\pi}^{\pi} x \sin x dx$; 4) $\int_{-1}^1 x^2 e^{-3x} dx$; 5) $\int \cos 3x e^{2x} dx$.
 Д.З. 1629, 1634, 1639, 1649, 1661, 1666, 1667, 1670,
 1690, 1677, 1681, 1691, 1693, 1694, 1698, 1696, 1704, 1709.
 1793, 1802, 1796, 1794, 1829.

10 Інтегрування раціональних функцій.

I)

$$\int \frac{dx}{ax + b} = \frac{1}{a} \ln |ax + b| + c;$$

$$\int \frac{2dx}{1-3x}$$

II)

$$\int \frac{A dx}{(ax + b)^n} = \frac{A}{a(-n + 1)(ax + b)^{n-1}} + c;$$

a) $\int \frac{2dx}{(1-3x)^4}$; b) $\int \frac{xdx}{(5x+3)^4}$.

III)

$$\int \frac{Ax + B}{ax^2 + b} dx = \frac{A}{2a} \ln(ax^2 + b) + \frac{B}{\sqrt{ab}} \operatorname{arctg}\left(\sqrt{\frac{a}{b}}x\right)$$

a) $\int \frac{5x+3}{9x^2+4} dx$; b) $\int \frac{3-4x}{x^2+x+1} dx$; c) $\int_1^4 \frac{x-4}{4x^2-2x+3}$.

IV)

$$I_n = \int \frac{dx}{(ax^2 + b)^n} = \frac{1}{2b(n-1)} \left(\frac{x}{(ax^2 + b)^{n-1}} + (2n-3)I_{n-1} \right)$$

$$\int \frac{dx}{(x^2+4)^3}$$

10.1 Метод Невизначених Коефіцієнтів.(МНК)

Будь-який многочлен можна розкласти $P_n(x) = (a_1x + b_1)^{s_1} \dots (a_kx + b_k)^{s_k} (cx^2 + d)^{m_1}$.

Якщо в чисельнику многочлен степеня більшого, ніж в знаменнику, тоді треба поділити спочатку многочлен на многочлен, а тоді треба розкласти за допомогою методу МНК:

$$\frac{Q_n(x)}{(a_1x+b_2)(a_2x+b_2)^s(c_1x^2+d_1)} = \frac{A_1}{a_1x+b_1} + \frac{A_2}{a_2x+b_2} + \frac{A_3}{(a_2x+b_2)^2} + \dots + \frac{A_{s+1}}{(a_1x+b_1)^s} + \frac{C_1x+D_1}{c_1x^2+d_1}$$

Якщо в знаменнику є множник $(cx^2 + d)^{m_1}$, тоді доданки будуть вигляду $\frac{C_1x+D_1}{(cx^2+d)^{m_1}} + \frac{C_2x+D_2}{(cx^2+d)^{m_1-1}} + \dots + \frac{C_mx+D_m}{cx^2+d}$.

a) $\int \frac{2x^2-1}{x^2(x-1)(x+1)}$; a1) $\int \frac{x^3 dx}{x^3-1}$; b) $\int \frac{3x-5}{x^4-1}$; c) $\int \frac{3x-1}{x^2(x^2-5x+6)}$

Д.З.

1868, 1872, 1883, 1882

11 Інтегрування ірраціональних функцій.

I)

$$\int R(x^{\frac{n_1}{p_1}}, x^{\frac{n_2}{p_2}}, \dots, x^{\frac{n_k}{p_k}})$$

Заміна $x = t^N$, $dx = Nt^{N-1}dt$ де N -спільний знаменник для дробів $\frac{n_1}{p_1} \frac{n_2}{p_2} \dots \frac{n_k}{p_k}$.

Приклади. 1) $\int \frac{\sqrt{x-1}}{\sqrt[3]{x+2}}$

II)

$$\int R\left(\left(\frac{ax+b}{cx+d}\right)^{\frac{n_1}{p_1}}, \left(\frac{ax+b}{cx+d}\right)^{\frac{n_2}{p_2}}, \dots, \left(\frac{ax+b}{cx+d}\right)^{\frac{n_k}{p_k}}\right)$$

Заміна $\frac{ax+b}{cx+d} = t^N$, $x = \frac{dt^n-b}{a-cT^n}$, $dx = \frac{da-bc}{(a-cT^n)^2} Nt^{N-1}dt$ де N -спільний знаменник для дробів $\frac{n_1}{p_1} \frac{n_2}{p_2} \dots \frac{n_k}{p_k}$.

Приклади. $\int \frac{dx}{\sqrt[3]{(x-1)^2(x+1)}}$; $\int \frac{2dx}{\sqrt{x^2-5x+6}}$.

III)

$$\int \frac{dx}{\sqrt{x^2+1}}, \quad \int \sqrt{x^2+1} dx$$

Заміна $x = sht$, $dx = chtdt$, $t = \ln(x + \sqrt{x^2+1})$

$$\int \frac{dx}{\sqrt{x^2-1}}, \quad \int \sqrt{x^2-1} dx$$

Заміна $x = cht$, $dx = shtdt$, $t = \ln(x + \sqrt{x^2-1})$

$$\int \frac{dx}{\sqrt{1-x^2}}, \quad \int \sqrt{1-x^2} dx.$$

Заміна $x = sint$, $dx = costdt$, $t = \arcsinx$.

Приклади. 1) $\int \frac{dx}{\sqrt{x^2+2x+3}}$; $\int \sqrt{x^2+2x-4} dx$; $\int \sqrt{2-x^2-2x} dx$

IV)

$$\int x^m(ax^n + b)^p dx$$

Заміни Чебишева:

(1) Якщо $p \in \mathbb{Z}$, тоді заміна $x = t^N$, де N спільний знаменник m, n .

Приклад. $\int x^{\frac{3}{2}}(2x^{\frac{1}{3}} + 3)^2 dx$

(2) Якщо $p \notin \mathbb{Z}$, $\frac{m+1}{n}$ тоді заміна $ax^n + b = t^N \in \mathbb{Z}$, де N знаменник p .

(3) Якщо $p \notin \mathbb{Z}$, $\frac{m+1}{n} + p \in \mathbb{Z}$ тоді заміна $bx^{-n} + a = t^N$, де N знаменник p .

Приклад. $\int x^{\frac{3}{2}}(2x^{\frac{1}{3}} + 3)^{\frac{1}{2}} dx$; $\int \frac{xdx}{\sqrt{1+\sqrt[3]{x^2}}}$.

$\int \frac{\sqrt[9]{x}dx}{1-\sqrt[4]{x}}$; $\int \frac{1-\sqrt{x+1}}{1+\sqrt{1+x}} dx$; $\int \frac{\sqrt{x}dx}{(1+\sqrt[3]{x})^2}$; $\int_{-1}^1 \frac{dx}{\sqrt[4]{1+x^4}}$; $\int \frac{dx}{x^3 \sqrt[5]{1+\frac{1}{x}}}$.

Д.З.

$\int \sqrt{5-3x^2} dx$; $\int_{-1}^1 \frac{dx}{\sqrt{5+4x^2}}$ $\int \frac{dx}{\sqrt{4x^2-5}}$;

1931, 1930, 1982, 1983, 1985, 1989

12 Тригонометричні заміни.

Для інтегралів з тригонометричними функціями є наступні заміни: універсальна тангенс напіваргументу, на тангенс аргументу та звичайна заміна синус чи косинус.

(1) УНІВЕРСАЛЬНА заміна для $\int R(\sin x, \cos x) dx$

$$t = \tan \frac{x}{2}, \sin x = \frac{2t}{t^2 + 1}; \quad \cos x = \frac{1 - t^2}{1 + t^2}; \quad dx = \frac{2dt}{1 + t^2}.$$

Приклади $\int \frac{dx}{\sin x}$; $\int \frac{5+6\sin x}{\sin x(2+\cos x)} dx$

(2) Заміна

$$t = \sin x \text{ або } t = \cos x$$

для інтегралів типу $\int \sin^{2n} x \cos^{2k+1} x dx$, $\int \cos^{2n} x \sin^{2k+1} x dx$.

Приклади $\int \sin^5 x dx$; $\int \sin^3 x \cos^2 x dx$; $\int \sin^2 x \cos^7 x dx$;

(3)

$$t = \tan x; \quad \cos x = \frac{1}{\sqrt{1+t^2}}; \quad \sin x = \frac{t}{\sqrt{1+t^2}}; \quad dx = \frac{dt}{1+t^2}.$$

Тут ви бачите корені тому використовувати цю заміну добре коли степені парні.

Приклади $\int \sin^4 x dx$; $\int \tan^3 x dx$; $\int \sin^2 x \cos^4 x dx$.

$\int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{dx}{\sin x}$; $\int_0^{\pi} \cos^7 3x dx$; $\int \sin^4 5x dx$; $\int \frac{dx}{\sin^6 x \cos x}$;

$\int_{-\pi}^0 \cos 3x \cos 2x dx$; $\int \frac{dx}{3\sin x - 2\cos x + 1}$; $\int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{dx}{\sin^2 x + 5\cos^2 x}$; $\int \sqrt[3]{\tan x} dx$.

Д.З.

1992, 1994, 1999, 2004; 2007; 2026; 2029; 2044.

13 Визначений інтеграл. Застосування.

1.2271, 2275, 2279, 2309,

2398, 2403, (2414), 2434, 2440, 2474.

Д.З. 2273, 2276, 2278, 2283*2282*2312,

2401, 2410, (2415), 2437, 2442, 2473

14 Невласні інтеграли

невласний інтеграл від функції $x^{-\alpha}$

	$\alpha > 1$	$\alpha < 1$	$\alpha = 1$
\int_0^1	-	+	-
\int_1^{∞}	+	-	-

Якщо функція має точки розриву с першого роду, будемо рахувати невласті інтеграли

$$\int_a^{b(c)} f(x) dx = \int_a^c f(x) dx + \int_c^b f(x) dx = \lim_{\delta_1 \rightarrow 0} \int_a^{c-\delta_1} f(x) dx + \lim_{\delta_2 \rightarrow 0} \int_{c+\delta_2}^b f(x) dx$$

Якщо відрізок інтегрування нескінченний тоді рахуємо інтеграл

$$\int_a^{+\infty} = \lim_{A \rightarrow +\infty} \int_a^A f(x) dx.$$

2335,2338,2341,2346
 2358,2363,2364
 2392,2395
 Д.З. 2339,2344,2348,
 2359,2371, 2368
 2393,2394

15 Ряди Фур'є

$F(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos nx \frac{\pi}{l} + b_n \sin nx \frac{\pi}{l})$ – ряд Фур'є періоду $2l$.

$$a_n = \frac{1}{l} \int_{-l}^l f(x) \cos nx \frac{\pi}{l} dx$$

$$a_0 = \frac{1}{l} \int_{-l}^l f(x) dx$$

$$b_n = \frac{1}{l} \int_{-l}^l f(x) \sin nx \frac{\pi}{l} dx$$

Нехай функція $y = f(x)$ неперервна на відрізку $[-l; l]$, окрім скінченної кількості точок розриву першого роду. $f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos nx \frac{\pi}{l} + b_n \sin nx \frac{\pi}{l})$, $x \in [-l; l]$.

В точках розриву ряд Фур'є збігається $F(x_0) = \frac{f(x_0+0) + f(x_0-0)}{2}$.

Якщо функція парна тоді

$$a_n = \frac{2}{l} \int_0^l f(x) \cos nx \frac{\pi}{l} dx$$

$$a_0 = \frac{2}{l} \int_0^l f(x) dx$$

$$b_n = 0$$

$f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos nx \frac{\pi}{l})$ – ряд Фур'є парної функції періоду $2l$.

Якщо функція непарна тоді

$$b_n = \frac{2}{l} \int_0^l f(x) \sin nx \frac{\pi}{l} dx$$

$$a_n = 0$$

$f(x) = \sum_{n=1}^{\infty} (b_n \sin nx \frac{\pi}{l})$ – ряд Фур'є непарної функції періоду 2π .

***** Нехай функція $y = f(x)$ неперервна на відрізку $[a; b]$, окрім скінченної кількості точок розриву першого роду.

$$!!l = \frac{b - a}{2} !!$$

$$a_n = \frac{1}{l} \int_a^b f(x) \cos n x \frac{\pi}{l} dx$$

$$a_0 = \frac{1}{l} \int_a^b f(x) dx$$

$$b_n = \frac{1}{l} \int_a^b f(x) \sin n x \frac{\pi}{l} dx$$

$$f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} (a_n \cos n x \frac{\pi}{l} + b_n \sin n x \frac{\pi}{l}), x \in [-l; l.]$$

В точках розриву ряд Фур'є збігається $F(x_0) = \frac{f(x_0+0)+f(x_0-0)}{2}$.

комплексна форма ряду Фур'є.

$F(x) = \sum_{n=-\infty}^{+\infty} c_n e^{inx \frac{\pi}{l}}$ – комплексна форма ряду Фур'є періоду $2l$.

$$c_n = \frac{1}{2l} \int_{-l}^l f(x) e^{-inx \frac{\pi}{l}} dx$$

– амплітудний спектр, амплітуда залежить від $\frac{n\pi}{l}$.

$$c_n = \frac{-ib_n + a_n}{2}, \quad c_{-n} = \frac{ib_n + a_n}{2}.$$

$\varphi_n = -\arg c_n$ – фазовий спектр.

Нехай функція $y = f(x)$ неперервна на відрізку $[-l; l]$, окрім скінченної кількості точок розриву першого роду. $f(x) = \sum_{n=-\infty}^{+\infty} c_n e^{inx \frac{\pi}{l}}, x \in [-l; l.]$

В точках розриву ряд Фур'є збігається $F(x_0) = \frac{f(x_0+0)+f(x_0-0)}{2}$.

1. розкласти в ряд Фур'є функцію $y = \text{sign} x, x \in (-\pi; \pi)$.

2. розкласти в ряд Фур'є функцію $y = x$ а) $x \in (-\pi, \pi)$ б) $x \in (0; \pi)$ по косинусам кратних дуг з періодом 2π .

3. розкласти в ряд Фур'є функцію $y = \text{sign}(\cos x)$.

4. Розкласти в ряд Фур'є $y = e^{3x}, x \in [-3, -1]$.

5. Розкласти в ряд Фур'є $y = x, 0 \leq x \leq 1; y = 1, 1 < x < 2; y = 3 - x, 2 \leq x \leq 3$ з періодом 3.

5. Записати комплексну форму ряду Фур'є для функції $y = e^{3x}, x \in [-3, 3]$.

Д.З. 2939, 2942, 2946, 2957, 2948, 2961.

16 Ряди

1. Виписати для ряду загальний член

а) $-\frac{1}{50} + \frac{2\sqrt{2}}{250} - \frac{3\sqrt{3}}{1250} + \dots$; б) $\frac{1}{2} + \frac{1*3}{2*4} + \frac{1*3*5}{2*4*6} + \dots$

2. Обчислити суму ряду

а) $\sum_{n=0}^{\infty} (-\frac{2}{3})^n$; б) $\sum_{n=1}^{\infty} (-3)^{1-2n}$; в) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{(n+2)(n+5)}$;

3. Дослідити на збіжність ряди (ознаки порівняння)

а) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt[n]{n}}$; б) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2n^2-3n+5}{3n^4+3}$; в) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{\sqrt{n}}{3n^5+1}$.

4. Дослідити на збіжність ряди

а) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(n+2)!}{2^n n!}$; б) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} (1 + \frac{1}{n})^{-n^2}$; в) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n \ln n}$.

5. Дослідити на умовну та абсолютну збіжність ряди а) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n \sqrt[n]{n}}{n^2+1}$; б) $\sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n e^{-n}$; в) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{\cos n}{n^2}$;

д) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{\cos n}{n}$;

Д.З. 2550; 2556; 2576*;

2579, 2587; 2597; 2596; 2631 (інтегральна ознака Коші), 2669.

17 Степеневі ряди.

1. Знайти радіус збіжності та інтервали збіжності степеневого ряду.

$$\text{a) } \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n (2x)^n; \quad \text{b) } \sum_{n=0}^{\infty} \frac{a(a-1)\dots(a-n+1)x^n}{n!}; \quad \text{c) } \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} x^{2n-1}}{(2n-1)!}; \quad \text{d) } \sum_{n=0}^{\infty} n \sin\left(\frac{1}{5n}\right) x^n;$$

2. Розкласти функцію в степеневий ряд і обчислити радіус збіжності а) $f(x) = \frac{1}{\sqrt[3]{2x-1}}$ в ряди $\sum_{n=0}^{\infty} a_n x^n$;

$$\sum_{n=0}^{\infty} a_n (x-1)^n; \quad \sum_{n=0}^{\infty} a_n x^{-n}.$$

$$\text{b) } y = sh3x; \quad \text{c) } y = \sin^2 5x; \quad \text{c) } y = \sin 3x \cos 2x; \quad \text{d) } y = 3x \ln \sqrt{1+3x^2}; \quad \text{e) } y = \frac{2x}{(2x-1)(x+3)}; \quad \text{f) } y = \frac{1}{4+9x^2}; \quad \text{g) } y = \arctg 3x$$

Д.З. 2813, 2816, 2814, 2828
2851, 2854, 2856, 2859, 2870